



LAUSUNTO

31.3.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi
sirkka-heleena.nyman@lvm.fi

Lausuntopyyntö 15.3.2016, LVM/960/03/2015

HALLITUKSEN ESYTYS LUONNOS LAEIKSI LUOTSAUSLAIN JA ALUSLIIKENNEPALVELULAIN MUUTTAMISESTA

Finnpilot Pilotage Oy esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Yleistä

Finnpilot Pilotage Oy:n aikaisemmassa lausunnossaan esille nostamat asiat on otettu uudessa luonnoksessa suurelta osin huomioon.

Muutetun luonnoksen luotsipaikan määritelmä on aikaisempaa ehdotusta parempi.

Luonnoksen perustelutekstejä VTS-viranomaisen valvonta- ja ilmoitusvelvollisuudesta on yhtenäistetty. VTS-viranomaisen valvonta on nyt rajattu riittävän selvästi, se kohdistuu luotsinkäyttövelvollisuuteen ja luotsipaikan käyttöön.

6 § Maksuvelvollisuus ja hinnoittelu

Luonnoksessa esitetään, että luotsauslain 6 §:n 6 momentissa säädettyä aikarajaa hintojen muutoksesta lyhennettäisiin kuudesta kuukaudesta kolmeen kuukauteen. Tämä on yhtiön toiminnan suunnittelun kannalta järkevä muutos.

Sitä vastoin luonnoksessa esitettyä neuvotteluvelvollisuutta yhtiö pitää tarpeettomana. Nykyisen luotsauslain 6 §:n 6 momentin mukaan hintojen muutoksista on ilmoitettava vähintään kuusi kuukautta ennen muutosten voimaantuloa. Nyt esitetyn muutetun säännöksen mukaan luotsausyhtiön olisi neuvoteltava luotsauspalveluja käyttävien kanssa luotsausmaksujen tasosta sekä tarvittaessa tarjottavan palvelun laadusta.

Perusteluna esitetylle neuvotteluvollisuudelle on vedottu Finavia Oy:lle laissa lentoasemaverkosta ja -maksuista säädettyyn neuvotteluvollisuuteen. Vertailu Finavia Oy:n toimintaan ei ole perusteltua.

Finavia Oy:n tuottama lentoasemapalvelu on olennaisesti erilaista kuin luotausyhtiön tarjoama luotauspalvelu. Eri lentoasemien palveluiden tasot poikkeavat toistaan merkittävästi. Lentoasemamaksujen taso voidaan eriyttää palvelujen laadun ja laajuuden sekä niiden kustannusten tai muunlaisten objektiivisten ja avoimien perusteiden mukaisesti. Toimintaan voi liittyä erityäin laajoja infrastruktuurihankkeita, joista on myös neuvoteltava. Kustannuksiltaan vastaavan laajuisia hankkeita ei luotaus-toiminnassa ole. On toki perusteltua, että erilaisten palvelutasojen vaikutuksesta lentoasemamaksuihin neuvotellaan käyttäjien kanssa.

Luotaus-toiminnassa palvelun tarjoamisvelvoite on määritelty laissa. Luotausyhtiön on tarjottava luotsia kaikille luotsattaville väylille, eikä palvelun laajuudessa tai laadussa ole eroja. Lentoaseman pitäjän vaikutusmahdollisuudet lentoasemapalvelujen laatuun ja laajuuteen ovat täysin erilaiset. Luotauspalvelussa hinnoitteluperuste on kaikkialla sama, yhtiöllä ei ole mahdollisuutta luotausmaksujen eriyttämiseen. Luotauslain mukaan luotausmaksu perustuu kiinteään yksikköhintaan ja maksu määräytyy luotsattavan aluksen nettovetoisuuden ja todellisen luotsatun matkan perusteella.

Lisäksi mahdollinen neuvotteluosapuoli on luotauspalvelussa lentoasemapalvelua epäselvempi. Lentoasemapalvelun osalta neuvottelu on käytävä lentoaseman käyttäjien kanssa. Lentoaseman käyttäjät määrittävät lentoasemaverkosta ja -maksusta annetussa 3 §:ssä. Luotauslaissa ei ole vastaavaa luotauspalvelun käyttäjän määritelmää, eivätkä luotauspalveluja käyttävät tahot ole vastaavalla tavalla yksiselitteisesti määriteltävissä kuin lentoasemapalveluissa. Luotauspalveluja ostavat varsinaisesti varustamot, mutta välissä on myös monia muita toimijoita, kuten laivameklarit ja satamat.

Finnpilot Pilotage Oy esittää, että säännöstä muutettaisiin ainoastaan aikarajan osalta eli ilmoitusaika muutettaisiin kuudesta kuukaudesta kolmeen kuukauteen. Neuvotteluvollisuuden säätäminen luotausmaksusta päättämisen nettelyyn vaikuttaa keinotekoiselta ja tarpeettomalta. Yhtiö käy jo nykyäänkin asiakkaidensa kanssa säännöllisiä keskusteluja luotauspalvelun laadusta ja palvelun toteuttamisesta. Luotausmaksusta päättämiseen liitetty neuvottelumenettely ei toisi tähän minkäänlaista lisäarvoa.

16 § Koeluotaus

Esityksen mukaan koeluotauksen vastaanottaa Liikenteen turvallisuusviraston palveluksessa oleva, viraston tehtävään nimeämä virkamies, jolla on merikapteeninkirja ja joka on perehtynyt luotausasioihin. Liikenteen turvallisuusvirasto on 18.12.2015 antamassaan lausunnossa esittänyt, että luotauslaissa tulisi mahdollistaa koeluotauksen vastaanottamisen ulkoistaminen.

Finnpilot Pilotage Oy katsoo, että sekä luotsin ohjauskirjan että linjaluotsinkirjan hakijan koeluotauksen vastaanottaminen soveltuisi kyseisen väyläalueen luotsivanhimmalle. Luotsivanhin tuntee luotsattavat väylät ja alueen erityispiirteet parhaiten. Nykyisin tutkinnon ottaa vastaa luotsitarkastaja, jolla

ei kuitenkaan itsellään ole luotsin pätevyyttä. Alukset myös välttyisivät luotsitarkastajan alukseen saamisen odotukselta. Vastaava malli koeluotsausten vastaanottamisesta on käytössä ainakin Ruotsissa ja siellä se on koettu hyväksi ja toimivaksi. Vastaavaa tutkinnon vastaanottomallia sovelletaan myös ilmailussa. Finnpilot Pilotage Oy:n tulee nykyisessäkin järjestelmässä varmistua uuden luotsin valmiudesta siirtyä varsinaisiin luotsin tehtäviin ja yhtiö voi tarvittaessa asettaa uudelle luotsille rajoituksia esimerkiksi aluskoon osalta.

Helsingissä 31. maaliskuuta 2016

FINNPILOT PILOTAGE OY



Matti Pajula
Toimitusjohtaja



Kati Virtanen
Henkilöstö- ja lakiasiaintohtaja